

2016 Yılı Harcırar Miktarları ve Anayasa Mahkemesinin İptali Sonrası Durum

Anayasa Mahkemesi bir başvuru üzerine konuyu gündeme aldı ve 15 Aralık 2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan karar ile konaklama ücretindeki 10 gün sınırı iptal edildi. Karar sonrasında 2016 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun H Cetvelinde yeni düzenleme yapıldı. - 17.04.2016

2016 YILI HARCIRAH MİKTARLARI VE ANAYASA MAHKEMESİNİN İPTALİ SONRASI DURUM

Anayasa Mahkemesi bir başvuru üzerine konuyu **gündeme aldı** ve 15 Aralık 2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan karar ile konaklama ücretindeki **10 gün sınırı iptal edildi**.

Karar sonrasında 2016 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun H Cetvelinde **yeni düzenleme yapıldı**.

MADDENİN ESKİ HALİ ŞU ŞEKİLDEYDİ:

d) (Ek fıkra: 21/04/2005 - 5335 S.K./4.mad) Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) **yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere**, belge bedelini aşmamak ve **her defasında on gün ile sınırlı olmak üzere** gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.

İPTAL SONRASINDA YAPILAN YENİ DÜZENLEME:

"6245 sayılı Harcırar Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si,

müteakip 90 günü için ise müstahak oldukları gündeliklerinin %40'ı esas alınır."

NOT: Konaklama ücretinin 180 gün ile sınırlanmış olması, Harcırah Kanununun 42. Maddesinin (a) fıkrası gereğidir.

Peki konaklama ücretinde belirleyici olan gündelikler ne kadar ona bakalım.

H-CETVELİ 2016

I. Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde : 33)

B. Memur ve Hizmetlilerden;

a) Ek göstergesi 8000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar (1) **45,92 TL**

b) Ek göstergesi 5800 (dahil) - 8000 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar **42,72 TL**

c) Ek göstergesi 3000 (dahil) - 5800 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar **40,05 TL**

d) Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar 35,24 TL

e) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar 34,18 TL

1) 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre verilecek gündeliklerin hesabında bu tutar esas alınır.

Konuyu örnekler ile açıklayacak olursak:

Örnek-1)

Derecesi 5-15 arası olan bir memurun, 180 günlük konaklama ücretini hesaplayalım.

Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar için yevmiye: 34,18 TL'dir.

Görevlendirmenin ilk 10 günü için: $34,18 \times 1,5 = 51,27 \times 10 = 512,7 \text{ TL}$

Takip eden 80 günü için: $34,18 \times 0,5 = 17,09 \times 80 = 1367,2 \text{ TL}$

Müteakip 90 günü için: $34,18 \times \frac{2}{3} \times 0,4 = 9,11467 \times 90 = 820,32 \text{ TL}$

Toplam: $512,7 + 1367,2 + 820,32 = \mathbf{2700,22 \text{ TL konaklama ücreti alacaktır.}}$

Örnek-2)

Derecesi 1-4 arası olan bir memurun, 180 günlük konaklama ücretini hesaplayalım.

Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar için yevmiye: 35,24 TL'dir.

Görevlendirmenin ilk 10 günü için: $35,24 \times 1,5 = 52,86 \times 10 = 528,6 \text{ TL}$

Takip eden 80 günü için: $35,24 \times 0,5 = 17,62 \times 80 = 1409,6$ TL

Müteakip 90 günü için: $35,24 \times 2/3 \times 0,4 = 9,3973 \times 90 = 845,76$ TL

Toplam: $528,6 + 1409,6 + 845,76 = 2783,96$ - **TL konaklama ücreti alacaktır.**

Sonuç itibariyle Anayasa Mahkemesi, geçici görevlendirilme sebebiyle asıl görev yeri dışında konaklamak durumunda kalan kamu görevlilerinin, maddi açıdan belli bir külfetle karşı karşıya kalmaları ve bu külfetin, kamu hizmetinin yürütülmesinden kaynaklanması nedeniyle kamuca karşılanması gerektiğini belirterek konaklama giderinin ödenmesini on gün ile sınırlayan itiraz konusu kuralın, sosyal hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmadığına hükmetmiştir. Gelineen noktada 10 günlük sınır kaldırılmıştır ancak yine bir sınırlandırılmaya gidilmiştir ve Anayasa aykırılık durumu tekrar oluşturulmuştur.

13.04.2016 tarih ve 29683 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Harcırah Genel Tebliğinde konunun ayrıntıları düzenlenmiştir.

HARCIRAH KANUNU GENEL TEBLİĞİ

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Tebliğin amacı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (H) işaretli cetvelin dipnotunda yer alan “6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstehak oldukları gündeliklerinin % 40'ı esas alınır.” hükmü uyarınca Harcırah Kanunu kapsamında bulunanlara 01/4/2016 tarihinden itibaren ödenecek konaklama bedellerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 - (1) Bu Tebliğ 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesine ve 9/3/2016 tarihli ve 6682 sayılı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (H) işaretli cetvelin dipnotunda yer alan hükme dayanılarak hazırlanmıştır.

Konaklama giderleri

MADDE 3 - (1) 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (d) fıkrasındaki; “Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik

ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve her defasında on gün ile sınırlı olmak üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.” hükmünde yer alan; “...ve her defasında on gün ile sınırlı olmak...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 25/11/2015 tarihli ve Esas No: 2015/13, Karar No: 2015/108 sayılı Kararı ile Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilmiş ve söz konusu Karar 15/12/2015 tarihli ve 29563 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

(2) 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin I. maddesinin dipnotunda da; “6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstehak oldukları gündeliklerinin % 40’ı esas alınır.” hükmü yer almaktadır.

(3) Anayasa Mahkemesinin söz konusu Kararının yürürlüğe girmesi ve 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin I. maddesinin dipnotunda yapılan düzenleme sonucunda, yurtiçinde memuriyet mahalli dışında bir yere geçici görevle gönderilenlere konaklama giderinin ödenmesi konusunda ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilebilmesi ve uygulamada birliğin sağlanması amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

(4) 6245 sayılı Kanunun “Geçici görev gündeliğinin verilebileceği azami süre” başlıklı 42 nci maddesinde;

“Geçici bir görev ile başka bir yere gönderilenlere, görev mahalline varış tarihinden itibaren bu Kanuna göre verilen gündelikler:

a) Yurtiçinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla verilemez. İlk 90 gün için tam, takip eden 90 gün için 2/3 oranında ödenir.

.....”

hükmüne yer verilerek, yurt içinde geçici bir görevle başka bir yere gönderilenlere, geçici görev gündeliğinin verileceği azami süreler belirlenmiş bulunmaktadır.

(5) Aynı Kanunun 33 üncü maddesinin (d) fıkrasında yer alan “Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden ...” ifadesinden de anlaşılacağı üzere, geçici görevle başka bir yere gönderilenlere gündelik ödendiği sürece konaklama giderinin ödenmesi gerekmekte olup, gündelik ödenmeyen günler için konaklama giderinin de ödenmesine imkan bulunmamaktadır. Dolayısıyla, geçici görevle memuriyet mahalli dışına gönderilenlere söz konusu (d) fıkrasına göre konaklama giderinin ödenmesinde, 42’nci maddede belirtilen, yurtiçi gündeliklerin verileceği azami sürelerin göz önünde

bulundurulması gerekmektedir.

(6) Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, 1/4/2016 tarihinden itibaren, yurtiçinde memuriyet mahalli dışına yapılacak geçici görevlendirmelerde;

-6245 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre, ilgililerin gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı kadar konaklama gideri ödenmesi,

-Söz konusu 33 üncü maddenin (d) fıkrasına göre ise, görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı kadar, takip eden 80 gün için gündeliklerinin %50'si kadar, müteakip 90 gün için de gündeliklerinin 2/3'ünün %40'ı kadar konaklama gideri ödenmesi, 180 günü aşan günler için ise konaklama gideri ödenmemesi,

gerekmektedir.

(7) Örneğin, aylık/kadro derecesi 2 olan ve 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelde yurtiçi gündeliği 35,24 TL olarak belirlenen bir memurun yurtiçinde memuriyet mahalli dışında bir yere 1/4/2016 tarihinden itibaren 200 gün süre ile geçici görevle gönderilmesi halinde söz konusu personele 6245 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (d) fıkrasına göre ödenecek konaklama gideri aşağıda belirtildiği şekilde hesaplanacaktır.

-Görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliğinin %50 artırımlı miktarı olan 52,86 TL,

$$52,86 \times 10 = 528,60 \text{ TL}$$

-Takip eden 80 gün için gündeliğinin %50'si olan 17,62 TL,

$$17,62 \times 80 = 1.409,60 \text{ TL}$$

-Müteakip 90 gün için de gündeliğinin 2/3'ünün %40'ı olan 9,39 TL,

$$9,39 \times 90 = 845,10 \text{ TL}$$

olmak üzere toplam olarak 2.783,30 TL tutarında konaklama gideri ödenmesi gerekmektedir.

1/1/2016-1/4/2016 dönemi konaklama gideri

MADDE 4 - (1) Anayasa Mahkemesi kararlarında kazanılmış hak kavramının hukukun en belirsiz, uygulama sahası çok dar, genel hukuksal durumlarda konu edilemeyen bir kavram olduğu belirtilerek, 4/11/2003 tarihli ve 25279 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 10/4/2003 tarihli ve E.2002/112, K.2003/33 sayılı Kararında "Kazanılmış haklara saygı ilkesi hukukun genel ilkeleri ve hukuk devleti kavramı içerisinde yer alır. Bu ilkenin temel amacı ise bireylerin hukuk güvenliğini sağlamaktır." denilmiş ve

5/12/1989 tarihli ve 20363 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 21/6/1989 tarihli ve E.1988/34, K.1989/26 sayılı Kararında da “Devlet faaliyetlerinin hukuk kurallarına uygun olması, kazanılmış haklara saygı duyulmasını gerektirir. Ancak, kazanılmış bir haktan söz edilebilmesi için bu hakkın yeni yasadan önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla eylemli biçimde elde edilmiş olması gerekir.” hükmüne yer verilmiştir.

(2) Diğer taraftan anılan Mahkeme kişilere hak sağlayıcı nitelikte yeni olanaklar getiren kanun hükümlerinin geriye yürümesine hukuki bir engel görmemekle birlikte, 24/2/2004 tarihli ve 25383 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 8/10/2003 tarihli ve E.2003/31, K.2003/87 sayılı Kararında ise “Yasalar kamu yararı ve kamu düzeninin gerektirdiği kimi ayrıksı durumlar dışında ilke olarak yürürlük tarihlerinden sonraki olay, işlem ve eylemlere uygulanmak üzere çıkarılırlar. Geçmiş, yeni çıkarılan bir yasanın etki alanı dışında kalır. Sonradan yürürlüğe giren yasaların geçmiş ve kesin nitelik kazanmış hukuksal durumlara etkili olmaması hukukun genel ilkelerindendir.... İlgililer bakımından mali bir külfet öngören söz konusu kuralların geçmişe etkili olacak şekilde yürürlüğe konulması hukuk güvenliğini zedelediğinden, Anayasanın 2. maddesinde öngörülen hukuk devleti ilkesine aykırı” olacağı belirtilmiştir.

(3) Bu çerçevede, Anayasa Mahkemesinin 25/11/2015 tarihli ve Esas No: 2015/13, Karar No: 2015/108 sayılı Kararı ve 18/12/2015 tarihli ve 6654 sayılı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanununun 3 üncü maddesi gereğince 1/1/2016-1/4/2016 tarihleri arasında yürürlükte bulunan 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (H) işaretli cetvelin dipnotundaki hükme göre gündeliklerin %50 artırımlı tutarı esas alınarak ödenmiş bulunan konaklama giderlerinin kişilerden geri alınmaması ve geri alma işlemlerinin başlatılmış olması halinde de işlemlerin iptal edilmesi gerekmektedir.

(4) 1/4/2016 tarihinden sonraki işlemlerin ise yukarıda belirtildiği üzere 2016 Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin dipnotundaki yer alan hükme göre yapılması gerekmektedir.

Kaynak : serhattaspinar.com

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA